

Smeerpunten

NUMMER 3 NAJAAR 2002

INFORMATIE OVER MILIEUVRIENDELIJKER SMERING

EEN UITGAVE VAN HET PLATFORM MILIEUVRIENDELIJKERE SMEERMIDDELEN

Haal meer voordeel uit VAMIL en MIA

De aanwijzingsregelingen Willekeurige Afschrijving Milieu-investeringen (VAMIL) en Milieu-Investeringsaftrek (MIA) maken voor ondernemers investeren in milieuvriendelijkere bedrijfsmiddelen die zijn opgenomen in de Milieulijst 2002 (zie hieronder) een stuk aantrekkelijker. Deze bedrijfsmiddelen zijn geschikt voor biologisch afbreekbare en niet toxische hydrauliek-olie en milieuvriendelijker smeertje. Echter, het lijkt er op dat ondernemers zichzelf soms te kort doen.

Op de Milieulijst van VAMIL en MIA staan 20 milieuvriendelijkere bedrijfsmachines die in aanmerking komen voor een afschrijving en aftrek. Sinds enige tijd ziet Senter (de organisatie die de regeling uitvoert) dat veel machines wel worden aangemeld voor de MIA, maar niet voor de VAMIL. De precieze oorzaak daarvan is onbekend. Een mogelijke verklaring is dat ondernemers het zinnetje in de brochure dat 'slechts 20% van de investering in aanmerking komt voor de MIA', zo uitleggen dat de VAMIL dus niet van toepassing is. Niets is echter minder waar. De investering kan ook gewoon voor de VAMIL worden aangemeld.

Het aanmelden voor beide regelingen is overigens net zo gemakkelijk als het aanmelden voor één van de regelingen. Dat gebeurt namelijk op precies hetzelfde formulier, alleen worden er dan geen één maar twee kruisjes gezet. Het missen van de VAMIL is jammer omdat in de

meeste gevallen het voordeel dat de VAMIL biedt groter is dan het voordeel van de MIA. De MIA mag namelijk veelal slechts worden toegepast over 20% van de investering, terwijl de VAMIL geldt voor de volledige investering. Deze 'aftopping' bij de Milieu-Investeringsaftrek heeft te maken met

Europese regels die een plafond stellen aan de bijdrage van de overheid aan de meerkosten van de ondernemer. Hieronder voor de volledigheid nog even een overzicht van de apparatuur die in aanmerking komen voor VAMIL en MIA.

AANPASSINGEN AAN MACHINES

Naast de aanschaf van kant-en-klare machines die als zodanig kunnen worden aangemeld voor de VAMIL en MIA, wordt soms veel geld gestoken in het aanpassen van bestaande apparatuur. Daarnaast worden ook veel hulp- en werkstukken die aan graafmachines, tractoren en dergelijke worden gebangen, aangepast aan het gebruik van bio-olie in het systeem. Deze ombouwkosten kunnen samen met de machine, maar ook later, worden aangemeld voor VAMIL en MIA. Als dit later gebeurt, kan de aanmelding plaatsvinden onder de bedrijfsmiddelcode van de machine, die onder de VAMIL/MIA is aangeschaft en die aanleiding is voor de ombouw. Tot deze kosten behoren het vervangen van pakkingen, kleppen, het aanschaffen van vochtfilters en de kosten van eventuele spoololie.

* In een dergelijk geval mag dus op 20% van de investering de 15% aftrek worden toegepast, een voordeel van 3% derhalve.

Bedrijfs-middelcode	Omschrijving	VAMIL (over volledige investering)?	MIA-afrekkategorie	aftopping MIA?
B 1056	Schroefaskokerafdichtingsinstallatie	ja	15%	nee*
B 1095	Hennegatokerafdichting	ja	15%	nee*
B 1098	Hydraulische aandrijving snijkopzuiger	ja	15%	50%
B 3030	Nettoplant- of roommachine voor hollen en knollen	ja	15%	nee*
B 4106	Roommachine met tarareinigingsinstallatie	ja	15%	nee*
B 5001	Geluidarme motor-aangedreven compressor ...	ja	15%	20%
B 5002	Geluidarme laadschop	ja	15%	20%
B 5003	Geluidarme graafmachine	ja	15%	20%
B 5012	Hydraulisch behelk	ja	15%	20%
B 5013	Geluidarme mobiele kraan	ja	15%	20%
B 5016	Geluidarme telescoopplader/verrijker	ja	15%	20%
B 5017	Geluidarm hydrauliek aggregaat	ja	15%	20%
B 5018	Geluidarme straatveegmachine	ja	15%	20%
B 5019	Geluidarme hoogwerker	ja	15%	20%
B 5020	Geluidarme kolkenzuiger	ja	15%	20%
B 5021	Geluidarme huisvuilwagen	ja	15%	20%
B 5022	Milieuvriendelijke tractor	ja	15%	20%
B 5023	Geluidarme autolaadkraan	ja	15%	20%
B 5025	Milieuvriendelijke gemotoriseerde landbouwmachines	ja	15%	20%
B 5026	Milieuvriendelijke getrokken landbouwmachines	ja	15%	20%
B 5027	Hydraulische hoestelling	ja	15%	20%
B 5029	Geluidarme gazonmaaiër	ja	15%	20%
B 5030	Geluidarme mobiele puinbreker	ja	15%	20%

* dus MIA mag worden toegepast over de volledige investering

PLUS: BIOLOGISCH AFBREEKBARE OLIE STANDAARD IN WERKLUST WIELLADERS / "ER ZIJN GEEN AANTOONBARE NADELEN" / 'SCHONER' SMEERMIDDEL IN VERHOUDING NIET DUURDER / WEBSITE OVER BIOSMEERMIDDELEN

Biologisch afbreekbare olie standaard in Werklust Wielladers

Dagelijks worden er in Nederland ca. 1800 Werklust wielladers gebruikt. Werklust wielladers zijn ontworpen voor een maximale productiviteit tegen lage bedrijfskosten. Om een blijvend hoge inzetbaarheid te realiseren verzorgt de Werklust serviceorganisatie vakkundig preventief onderhoud. Het is dan ook niet vreemd dat vooral die serviceorganisatie nauw betrokken is geweest bij het onderzoeken, testen en uiteindelijk het besluit tot toepassing van biologisch afbreekbare olie in de Werklust wielladers. Werklust richt zich als Nederlandse producent sterk op de Nederlandse markt. Derhalve wordt de

Nederlandse wet- en regelgeving nauwlettend in de gaten gehouden. Vandaar dat Werklust wielladers eind 80er jaren de enige geluidarme wielladers waren op de Nederlandse en zelfs Europese en wereldmarkt. De regels van de 'Willekeurige Afschrijving Milieu-investering (VAMIL) volgend voldeed de machine standaard aan deze eisen. Midden jaren negentig werden de regels aangescherpt met de toepassing van biologisch afbreekbare olie. Een reden voor Werklust om, na samenspraak met de producenten van de hydraulische componenten, de mogelijkheid te onderzoeken deze olie standaard te gebruiken in de

Werklust wielladers. Gerrit Brandenberg geeft leiding aan 16 man sterke serviceorganisatie bij Werklust. "Wij zijn erg tevreden over de biologisch afbreekbare olie. Ten eerste geeft dit voor de klant de mogelijkheid de standaard machine aan te melden voor de Vroegroepe Afschrijving "VAMIL". Ten tweede wordt ook door hun opdrachtgevers in de Wegenbouw en Landbouw steeds meer verlangd dat de machines worden afgevuurd met de biologisch afbreekbare olie. De praktijk wijst uit dat de invloed op afdichting en seals niet nadelig is. De levensduur en de viscositeitwijziging zijn gelijk of zelfs beter dan

minerale hydraulische olie. Het standaard verseringsmoment is gelijk gebleven."

Ing. Jan Kooiker
Werklust Holland BV
www.werklust.nl
sales@werklust.nl

'Schoner' smeermiddel in verhouding niet duurder

Zijn milieuvriendelijkere smeermiddelen écht zinvol of alleen maar duur? Uit deze veelgestelde vraag blijkt dat de hogere aanschafprijs van milieuvriendelijke smeermiddelen of nogal wat bezwaren stuit. Maar is dat terecht? Nee, want meestal blijkt dat 'critici' alleen de prijs per liter of kilogram vergelijken, maar verder geen rekening houden met de betere 'performance' van het smeermiddel.

LANGE STANDTIJD EN BETERE SMERING

Milieuvriendelijkere smeermiddelen gaan namelijk veel langer mee dan conventionele smeermiddelen. Dat aan alle rechtvaardigt de hogere prijs, zou je zeggen. Bovendien levert een vermindering van de hoeveelheid verbruikte smeermiddelen een kostenbesparing op van de afvoer ervan. Daarnaast zorgen betere smeereigenschappen voor een langere standtijd van de te smeren loopvlakken. Minder kosten voor onderhoud en reparatie, als gevolg van de betere kwaliteit van het smeermiddel, moeten evenzeer in de kostenoverweging worden meegenomen. Een minder frequente vervanging

van machineonderdelen en een hogere beschikbaarheidsgraad van de installaties levert immers keiharde euro's op.

BELASTINGVOORDEEL

Is dat alles waar u rekening mee moet houden? Nee, want de overheid stimuleert het gebruik van milieuvriendelijkere smeermiddelen ook nog eens middels de zogenaamde VAMIL en MIA regelingen (zie elders in deze editie). Deze belastingvoordelen kunnen enorm oplopen. Het gebruik van milieuvriendelijkere smeermiddelen wordt dan ook merkbaar door de regelingen gestimuleerd. Samenvattend is het gebruik van milieuvriendelijkere smeermiddelen dus helemaal niet duurder dan conventionele smeermiddelen. Daarom is het vergelijken van de prijs voor een liter olie niet de juiste manier. Het is, om maar eens een bekend Nederlands gezegde aan te halen, 'appels met peren vergelijken'. Leveranciers van smeermiddelen hebben inmiddels ruime ervaring opgedaan met alle soorten smeermiddelen en kunnen u uitvoerig over dit onderwerp informeren.

Website over biosmeermiddelen

Wilt u informatie over het gebruik van milieuvriendelijkere smeermiddelen? Kijk dan ook eens op de internetseite www.mvo.nl/biosmeermiddelen. Deze site van het Productschap MVO gaat uitgebreid in op de voordelen van het gebruik van milieuvriendelijkere smeermiddelen en voorziet gebruikers van diverse aandachtspunten. Via de Vraag & Antwoordrubriek krijgt u bovendien antwoord op alle dringende vragen die u heeft over het toepassen van milieuvriendelijkere smeermiddelen. De vragen worden voorgelegd aan de Technische Commissie van de Vereniging Smeermiddelondernemingen Nederland (VSN) in

Den Haag. Ook worden bezoekers van de site via een linkpagina doorverwezen naar organisaties en bedrijven die eveneens over dit onderwerp adviseren. Één link leidt u naar de Vamil-website, waar u informatie vindt over subsidiemogelijkheden en bovendien wordt uitgelegd hoe u subsidie kunt aanvragen. Tot slot kunt u op www.mvo.nl/biosmeermiddelen ook alle vorige edities van de nieuwbriefer Smeerpunten downloaden. Wilt u de volgende editie(s) ontvangen, stuur dan een e-mail met bedrijfsnaam, contactpersoon en adresgegevens naar smeermiddelen@mvo.nl.

Ervaringen bij Rijkswaterstaat met Milieuvriendelijke hydraulische olie:

"Er zijn geen aantoonbare nadelen"

Eén liter hydraulische olie is voldoende om één miljoen liter water voor lange tijd te vervuilen. Dat pleit ervoor om die twee ver uit elkaar buurt te houden. Maar de praktijk is anders. Neem sluizen en bruggen. Veel dicht bij water kun je niet komen terwijl ze open en dicht gaan bij de gratie van hydraulische olie. Daar is meestal niets aan te veranderen. Waar wel wat aan gedaan kan worden, is de aard en het karakter van de olie.

Als hydraulische olie in potentie zo milieubelastend is, is het logisch dat er voorzorgsmaatregelen getroffen worden. Het voorkomen van lekkages heeft de hoogste prioriteit. Er is bijvoorbeeld extra aandacht voor de afdichtingen in de cilinder. Ontspant er toch eens een druppeltje, dan wordt dat opgevangen door een strategisch geplaatste lekbak. Tot zover gaat alles goed. Maar je kunt niet alles voorkomen. Eli de Rooij van het Beleidsverleg Milieuvriendelijke Smeermiddelen (BOMS): "Tegen een onhandig manoeuvreerend schipper is geen afdichting of lek op te vangen".

Omdat het overheidsbeleid is om het gebruik van milieubelastende producten terug te dringen, is binnen Rijkswaterstaat daarvoor een traject uitgezet. Een eerste stap daarbij was het oprichten van een werkgroep deze had als taak een standpunt voor te bereiden met betrekking tot de (technische) haalbaarheid van het toepassen van hydraulische oliën die minder belastend zijn voor het milieu dan de conventionele middelen. De Rooij zit namens de Bouwdienst Rijkswaterstaat in het Beleidsverleg Milieuvriendelijke Smeermiddelen dat ontstond op initiatief vanuit de politiek. Binnen het BOMS heeft men een open oog voor beter afbreekbare hydraulische olie. Die olie is niet nieuw. De eerste typen verschenen begin jaren '90 op de markt. Door onderzoek en beproeving werd langzaam duidelijk dat probleemloos één op één vervangen geen optie is. Om de eisen die aan milieuvriendelijke olie moeten gesteld worden boven water te krijgen, is er op initiatief van de Werktuigkundige- en Elektrotechnische diensten van Rijkswaterstaat een werkgroep in het leven geroepen. Die inventariseert sinds 1996 de ervaringen. Daarnaast werd TNO ingeroepen voor de nodige theoretische onderbouwing.

Er is sinds de beginjaren '90 een hoop veranderd. Fabrikanten claimen inmiddels dat biologisch afbreekbare olie een voorsprong heeft op minerale. Daarbij doelen ze op een aantal voorwaarden en kwaliteiten, zoals de genoemde reinheid. Echter, tijdens de inventarisatie kwamen grote onderlinge

verschillen aan het licht. Er zijn oliën op plantaardige, synthetische of glycolbasis. Volgens De Rooij lijkt het er op dat de fabrikanten er met hun bewering niet ver naast zitten. Verschillende merken zijn in een periode van zes jaar in de praktijk op de pijnbank gelegd. Uit ervaringen tot nog toe kwam naar voren dat de olie op basis van synthetische esters vanuit een technische invalshoek voldoet.

Het 'afzetgebied' voor plantaardige olie bestaat uit zowel bestaande als nieuwe installaties van sluizen en bruggen – het werkveld van Ed van Rhijn, manager natie infrastructuur van Rijkswaterstaat directie Utrecht. Van Rhijn: "Bij oude installaties ging het om technische aanpassingen die gedaan moesten worden. Met name de afdichtingen en het in de hand houden van het vochtgehalte in de olie vraagt veel aandacht. Nieuwe installaties worden uitgeroepen van meet af aan ontworpen op de toepassing van milieuvriendelijke olie".

Dat deze methode werkt is aan de hand van analyses aangetoond. Van Rhijn: "De eerste jaren werden installaties met milieuvriendelijke olie elke drie maanden geanalyseerd. Dat bleek keer op keer 'overbodig' in de zin dat er geen onvolkomenheden werden aangetroffen als er een synthetische ester was toegepast. Inmiddels worden de analyses nog maar eens per jaar uitgevoerd". Milieuvriendelijke olie is duurder dan minerale. Maar niet veel meer en de prijzen dalen langzaam aan verder. Onder meer door grotere verkoopvolumes en door toenemende concurrentie. Daardoor daalt ook de 'life cycle cost'. Dat laatste zal er zeker toe hebben bijgedragen dat nieuwe installaties inmiddels bijna allemaal worden uitgevoerd met milieuvriendelijke hydraulische olie. Het aantal aanpassingen aan bestaande installaties stijgt. De Rooij: "Er zijn in de loop der jaren geen aantoonbare nadelen aangetroffen bij toepassing van synthetische esters. Je kunt het als goed 'Waterstater' niet maken om dit soort ontwikkelingen te negeren".